

[Arnth Jensen.]

anbefalede vi fra Venstres Side at stemme imod Lovforslaget, fordi vi fandt de Beregninger, der var forelagt os om Forslagets økonomiske Rækkevidde, saa ufyldstgørende og saa daarligt underbyggede, at det økonomisk set vilde være uforsvarligt at gennemføre Lovforslaget paa dette Grundlag, men vi fraraadede ogsaa at stemme for Forslaget af rent saglige og principielle Grunde, idet vi fandt, at Lovforslaget indeholdt saadanne Tvangsbestemmelser over for Forældre og stedlige Skolemyndigheder, at det stod i en skærende Modstrid til den Tale om større Ret for Forældre til at bestemme over deres Børns Undervisning, som ellers fra alle Partiernes Side har lydt herinde under de Skoleforhandlinger, der har været ført i de senere Aar.

Naar der derfor i Blade og paa Møder er fremført Beklagelser over, at Venstres Modstand mod Lovforslaget kun bundede i økonomiske Betæneligheder, vil jeg benytte Lejligheden til at sige, at for det første er dette ikke rigtigt, og for det andet maa jeg beklage, at de Herrer Penneførere og Talere ikke har fulgt Forhandlingerne om denne Sag med den Opmærksomhed, som man vel kunde forlange af dem, der offentlig vil udtale sig om Partiernes Stilling.

Allerede ved Forslagets første Behandling i Samlingen 1933—34 gav jeg som mit Partis Ordfører klar Besked om, paa hvilken Linie Venstre var at faa i Tale, og i Betænkningen af 27. April 1935 redegør vi for, hvorfor vi ikke har stillet Ændringsforslag, men henviser samtidig netop til de to første Behandlinger, hvor de Hovedlinier blev trukket op, hvorefter vore Ændringsforslag, hvis fornøden Tid var blevet levnet os, vilde være blevet stillet. For saa vidt skulde man vel paa Forhaand mene, at Forhandlinger om Forstaaelsen af Lovforslaget var overflødige.

Men der er jo sket adskilligt siden da. Lad mig straks sige, at selve Lovforslaget efter vor Formening endnu ikke er undergaaet en saadan Forandring, som er tilstrækkelig til, at vi kan give det vor Stemme. Jeg tænker ikke paa dette, at der er flyttet om paa Paragrafferne, ligesom man flytter om paa Hjulene paa et Automobil; det er af mindre Betydning. Men jeg tænker nærmest paa, at de Ændringer, der er foretaget i selve Paragraffernes Indhold, i mangt og meget kun er Omstillinger af Ord, saaledes at man alligevel stadig bibeholder omend med nogle Lempelser — det skal indrømmes — Lovforslagets oprindelige Tvangsbestem-

melser. Jeg vil sige til den højtærede Minister og til Flertalspartierne, at her maa der endnu tages ikke blot et bitte Nøk, men et forsvarligt Nøk, og naar jeg før udtalte, at jeg ansaa ikke Forhandling med Opnaaelse af et Resultat for Øje for at være haabløs, bygger jeg den Tro paa, at der er kommet en ny Kusk paa Bukken, om jeg saa maa sige, en Kusk, om hvem jeg ved, at han i alt Fald før har været en ivrig Talsmand og Forkæmper for den videst mulige Skolefrihed i vort Land. Ganske vist har den afgaaede Undervisningsminister forkyndt her i Tinget, at hans Eftermand fuldkommen — og det erede Medlem Hr. Borgbjerg lagde stærkt Eftertryk paa Ordet „fuldkommen“ — vilde følge den skolepolitiske Linie, som han havde afstukket.

Men den højtærede Undervisningsminister gav ved Fremsættelsen af Lovforslaget ikke blot et direkte Tilsagn om, at der kan forhandles, ogsaa om en hel Del af de Synspunkter, som Flertallet gav Udtryk for i Betænkningen i Fjor, nej, hele Fremsættelsestalen gav efter min Mening ogsaa Udtryk for, at Ministeren egentlig ogsaa selv inderst inde kunde ønske visse, efter min Mening betydelige Ændringer, selv om den højtærede Minister til Slut føjede til, at Hovedpunkterne maatte opretholdes.

Det vil da være naturligt at spørge: hvilke er disse Hovedpunkter, hvad er til syvende og sidst Maalet, som man ønsker at naa? Ja, efter min Mening er Maalet det at skabe en Ramme om Skolearbejdet, særlig i Landsbyskolen, saadan at der dør gives færre daglige Undervisningstimer for de mindre Børn og flere samlede Undervisningstimer for de større Børn, og dernæst at skabe Betingelser for en fortsat Undervisning, baseret paa Børnenes Selvvirksomhed og afpasset efter den Egn og det Samfund, de lever i, og tilrettelagt saaledes, at den kan virke tillokkende baade paa Børnene og paa de Forældre, som maaske ellers uden nærmere Overvejelse og uden Hensyn til Børnenes Trang og Evner vilde sende dem til den almindelige Eksamensskole. Dette er vist kort udtalt det Maal, hvorpaa Lovforslaget peger som det, hvortil der skal stræbes, og om Ønskeligheden af at naa dette Maal er vi ikke uenige med den højtærede Minister, men om Vejene og Midlerne til at naa det har der hidtil ikke været Enighed.

Det Spørgsmaal, der har været stærkest fremme, ja, saa stærkt fremme, at man undertiden faar Indtryk af, at det er det eneste, det drejer sig om, er Spørgsmaalet